

HƯỚNG DẪN CÁCH LẤY MẪU CHO XÉT NGHIỆM HUYẾT HỌC

HƯỚNG DẪN CÁCH LẤY MẪU CHO XÉT NGHIỆM HUYẾT HỌC

- Với các xét nghiệm Huyết học, không có yêu cầu bệnh nhân nhịn ăn trước khi lấy máu xét nghiệm, trừ xét nghiệm đo tốc độ máu lắng.
- Khi lấy mẫu cho nhiều xét nghiệm nên phân phối máu vào dụng cụ đựng mẫu không có chất chống đông trước rồi mới đến có chất chống đông.

1. Xét nghiệm HUYẾT ĐỒ

- Lấy máu tĩnh mạch hay mao quản đều được. Lấy máu mao quản không nên nắn bóp nhiều vì có thể làm dịch từ các mô tràn vào máu gây sai lệch kết quả.
- Thể tích mẫu cần lấy: 0,5ml máu
- Dụng cụ chứa mẫu: Chai nắp vàng
Chất chống đông : EDTA.
(tỷ lệ máu và chất chống đông :1/10)
- Thời gian gửi đến Khoa xét nghiệm : trong vòng 1giờ sau khi lấy. Nếu để lâu sẽ làm thay đổi hình dạng tế bào.

2. Xét nghiệm Đông máu:

- Thường lấy máu tĩnh mạch, Lượng máu cần lấy: 1 ml. Khi lấy đủ máu, bỏ đốc kim ra bơm máu nhẹ nhàng vào thành ống, đậy kín nắp. Trộn đều bằng cách nghiêng ống, đốc ngược nhẹ nhàng lên xuống từ 8- 10 lần.
- Dụng cụ đựng mẫu máu: Ống nắp xanh lá cây. Chất chống đông: Citrate (tỷ lệ máu và chất chống đông :1/10)
- Thời gian gửi đến Khoa xét nghiệm: trong vòng 1giờ sau khi lấy. Vì để lâu một số yếu tố đông máu như yếu tố V, Yếu tố VIII dễ hỏng , làm sai lệch kết quả.

3. Xét nghiệm TỐC ĐỘ LẮNG MÁU (VS)

- Xét nghiệm Tốc độ máu lắng là một xét nghiệm không chuyên biệt, thay đổi tăng hay giảm trong nhiều nguyên nhân sinh lý cũng như bệnh lý. Do đó nên tôn trọng yêu cầu khi lấy máu. Nên lấy máu vào buổi sáng khi chưa vận động và chưa ăn.
- Thể tích mẫu : 2 ml (ngay vạch trên tube quy định). Chất chống đông: Natri Citrate, tỷ lệ hỗn dịch 1/5 (1,6 ml máu và 0,4 ml chất chống đông)
- Thời gian gửi đến Khoa xét nghiệm: trong vòng 1 giờ sau khi lấy, vận chuyển nhẹ nhàng tránh làm tiêu huyết.

4. Xét nghiệm: TEST DE COOMBS, NHÓM MÁU, Y LỆNH TRUYỀN MÁU

- Thể tích mẫu :
  - 1 ml máu chống đông với Citrat
  - 2 ml máu đông.

Gửi đến Phòng xét nghiệm trong vòng 1 giờ, để lâu ở nhiệt độ phòng bình thường, mẫu máu dễ tiêu huyết, không lưu giữ được lâu.

Y LỆNH
TRUYỀN MÁU VÀ CÁC CHẾ PHẨM

- **Sơ lược hoạt động Ngân hàng máu:**

- 7 giờ 30 dựa vào phiếu dự trù của các khoa như Tim mạch, Ngoại, v.v... và cơ số chế phẩm còn trong tủ, đặt mua chế phẩm ở BV Truyền Máu Huyết học. Sau đó BV Truyền máu thực hiện công tác tuyển chọn người cho máu. 14 giờ BV Truyền máu mới có chế phẩm cung cấp.

Y LỆNH
TRUYỀN MÁU VÀ CÁC CHẾ PHẨM

- Trong ngày, nếu các khoa lãnh đột xuất ngoài dự trù, tùy theo số chế phẩm có trong tủ, Ngân hàng máu sẽ thực hiện ngay phản ứng hòa hợp, phát các chế phẩm các khoa yêu cầu.

- Khi Ngân hàng máu không có chế phẩm theo yêu cầu, bắt buộc các khoa phải đợi đến 15 giờ trở đi mới nhận được. Vì 14 giờ sau khi mua chế phẩm ở BV Truyền máu về, Ngân hàng máu thực hiện phản ứng hòa hợp, mới phát cho các khoa.

Y LỆNH TRUYỀN MÁU VÀ CÁC CHẾ PHẨM

- **Khi có đủ chế phẩm máu cung cấp:**
  - Nếu lãnh ngay, các khoa gửi mẫu máu bệnh nhân cùng Phiếu dự trữ + Phiếu Yêu cầu cung cấp máu và chế phẩm, ghi thời gian cần lãnh. Lãnh sau 1 giờ kể từ khi gửi y lệnh.
- **Trong điều kiện Ngân hàng máu không đủ chế phẩm cung cấp, nhất là Tiểu cầu :**

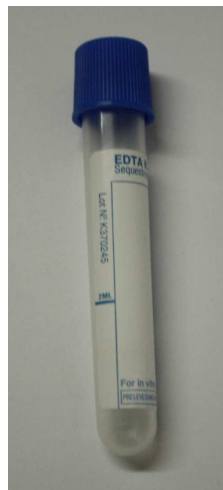
Các khoa gửi mẫu máu bệnh nhân cùng Phiếu dự trữ + Phiếu yêu cầu cung cấp lên Xét nghiệm Huyết học. Xét nghiệm sẽ báo các khoa tình trạng không đủ chế phẩm. Giờ có chế phẩm lệ thuộc BV truyền máu. Khi mua được ở Bệnh viện truyền máu Xét nghiệm Huyết học báo các khoa lên lãnh.

Y LỆNH TRUYỀN MÁU VÀ CÁC CHẾ PHẨM

- Lãnh Tiểu cầu về khoa phải truyền ngay, để lâu không lắ tiểu cầu kết chụm lại, không còn hiệu quả điều trị.
- Nếu chỉ dự trữ, các khoa gửi mẫu máu cùng Phiếu dự trữ máu và chế phẩm máu, ghi thời gian dự trữ lãnh.
- Khi có nhu cầu lãnh Kết tủa lạnh hoặc Huyết tương đông lạnh, các khoa báo trước khoa Xét nghiệm Huyết học khoảng 30 phút trở lên để có thời gian rã đông.

5. Xét nghiệm SỨC BỀN HỒNG CẦU

- Gửi phiếu yêu cầu xét nghiệm lên phòng xét nghiệm để hẹn ngày thực hiện
- Thể tích mẫu : 5ml
- Lọ chứa: ống nghiệm nhựa 5ml có chất chống đông EDTA
- Thời gian gửi đến Khoa xét nghiệm: Gửi ngay sau khi lấy mẫu trước 8 giờ sáng, thời gian thực hiện xét nghiệm khá lâu (5 giờ)

6. Xét nghiệm CO CỤC MÁU

- Thể tích mẫu : 2 - 3ml máu
- Lọ chứa: 1 ống nghiệm thủy tinh d = 1cm đã tráng đều khắp ống với nước muối sinh lý, đáy nút gòn không thấm nước, (Liên hệ phòng xét nghiệm để nhận tube thủy tinh)
- Ghi thời gian lấy mẫu vào phiếu xét nghiệm. Gửi ngay sau khi lấy mẫu. Lưu ý khi vận chuyển: để trong giá thẳng đứng, nhẹ nhàng để không làm sai lệch kết quả.

7. Xét nghiệm TẾ BÀO DỊCH NÃO TỦY

- Thể tích mẫu : 1 ml.
- Lọ chứa: Tube nhựa trắng trong, vô trùng không có chất chống đông hay chất bảo quản.
- Thời gian gửi đến Khoa xét nghiệm: Gửi ngay sau khi lấy vì các tế bào trong dịch mỏng manh dễ vỡ.

8. Xét nghiệm CẶN LẮNG NƯỚC TIỂU

- Thể tích mẫu : > 20ml
- Lọ chứa : 50ml, sạch và khô.
- Thời gian gửi đến Khoa xét nghiệm: trong vòng 1 giờ sau khi lấy, để lâu các trụ và tế bào bị hư.

9. Xét nghiệm CẶN ADDIS

- Lọ chứa: Bình nhựa sạch (chai nước suối)
- Thẻ tích mẫu: Lấy toàn bộ nước tiểu trong 3 giờ.
- Thời gian gửi đến Khoa xét nghiệm: lấy mẫu xong gửi ngay đến phòng xét nghiệm, để lâu các trụ và tế bào bị hư.
- Cách lấy bệnh phẩm:
Nước tiểu lấy vào buổi sáng. Sau khi bệnh nhân đã đi tiểu, cho bệnh nhân uống 300ml nước lã đun sôi để nguội rồi cho bệnh nhân nằm nghỉ. Hứng toàn bộ nước tiểu bệnh nhân thải ra kể cả lúc đại tiện. Khi 3 giờ đem toàn bộ nước tiểu giao phòng xét nghiệm

CHÂNTHÀNH CẢM ƠN SỰ THEO DÕI CỦA QUÝ VỊ

